

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Sawicz – Nowacka
po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2018 r. w Zielonej Górze
na posiedzeniu niejawnym
sprawy z powództwa XX
przeciwko Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski S.A. w Warszawie
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności
w przedmiocie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia
postanawia:

udzielić, na czas trwania postępowania, powodowi XX zabezpieczenia
roszczenia niepieniężnego przeciwko Powszechnej Kasie Oszczędności Bank
Polski S.A. w Warszawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez
Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w XXX XX, wobec XX pod
sygnaturą Km XX/11.

Uzasadnienie

Powód zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpił z powództwem
przeciwko stronie pozwanej Powszechnej Kasie Oszczędności S.A. w Warszawie, w którym
domagała się pozbawienia w całości wobec powoda wykonalności tytułu wykonawczego w
postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez Powszechną Kasę Oszczędności
Bank Polski Spółka Akcyjna w Warszawie w dniu XXX 2010 r. o numerze XXX,
zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w XX postanowieniem z dnia
XXX 2010 r. w sprawie I Co XXX/XX.

Jednocześnie wraz z pozwem powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczenia
poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec powoda XX przez
Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w XXX XX pod sygn. akt Km XX/11.

W uzasadnieniu wniosku powód podniósł, że wystawienie względem niego BTE oraz
prowadzenie na jego podstawie egzekucji wobec niego jest pozbawione podstaw prawnych, a
przy tym wskazana na w tym tytule kwota dochodzonej wierzytelności jest nierzetelna.
Świadczy o tym chociażby to, że oświadczenie o poddaniu się egzekucji jest nieważne, a treść
klauzuli uprawniającej do wystawienia BTE jest niewiążąca na podstawie art. 385¹ § 1 k.c.
Nadto brak jest udokumentowania wypowiedzenia umowy w postępowaniu klauzulowym, a
także brak podstaw do wypowiedzenia umowy, z uwagi na przysługującą powodowi i drugiemu

kredytobiorcy nadpłaty kredytu. Do tego strona pozwana nieprawidłowo, gdyż niezgodnie z prawem wskazała w BTE podmiot na rzecz którego prowadzona miała być egzekucja, a przy tym wadliwie określiła zasady naliczania oprocentowania w BTE, co skutkowało pobieraniem od powoda zawyżonych kwot.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. w Warszawie wniosła o oddalenie powództwa w całości i jednocześnie o oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia z uwagi na brak uprawdopodobnienia roszczenia.

W uzasadnieniu strona pozwana zarzuciła, że powód nie uprawdopodobnił, aby opisany w tytule wykonawczym obowiązek spłaty kredytu wraz z odsetkami i kosztami, nie istniał lub nie mógł być egzekwowany. Nadto zarzuciła, że powód domaga się uchylecia BTE w całości, choć z pozwu nie wynika, aby kwestionował on cały obowiązek w tym tytule stwierdzony, a przede wszystkim nie kwestionuje on, iż zaciągnął kredyt a następnie go nie spłacił. Ponadto pozbawienie BTE wykonalności w całości nie jest możliwe z tego względu, że znaczna część zadłużenia została już wyegzekwowana przez komornika, m.in. w wyniku zlicytowania kredytowanej nieruchomości. Do tego spora część zarzutów powoda dotyczy formalnej strony BTE i oświadczenia o poddaniu się egzekucji, co nie jest dopuszczalne w procesie o pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Powód XX wraz z XX w dniu XX 2008 r. zawarli ze stroną pozwaną PKO BP S.A. w Warszawie umowę preferencyjnego kredytu mieszkaniowego z dopłatami do oprocentowania przez BGK, nr XXX.

Zgodnie z treścią § 12 ust. 1 umowy zabezpieczenie kredytu stanowiła m.in. hipoteka umowna zwykła w kwocie XXX zł, oraz hipoteka kaucyjna do wysokości XXX zł ustanowione na kredytowanej nieruchomości (pkt 1), ubezpieczenie w TU InterRisk S.A. kredytowanego wkładu finansowego w wysokości XXX zł - koszty z tytułu ubezpieczenia wynosiły XXX,52 zł (pkt 3), a także klauzula potrącenia z ROR kredytobiorcy (pkt 4). Kredytobiorca zobowiązał się również do czasu ustanowienia hipoteki, na kredytowanej nieruchomości dokonać zabezpieczenia w formie ubezpieczenia kredytu w TU InterRisk S.A. – miesięczny koszt ubezpieczenia wynosił XX zł. Ponadto kredytobiorcy złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji prowadzonej przez PKO BP S.A. na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego do łącznej kwoty zadłużenia XX zł (§ 4 ust. 1 pkt 10 w zw. z § 12 ust. 3 pkt 1 umowy).

W umowie zastrzeżono ponadto, że PKO BP S.A. może wypowiedzieć umowę w części dotyczącej warunków spłaty w przypadku (§23 ust. 1) niedokonania spłaty dwóch kolejnych spłat w terminach określonych przez PKO BP. S.A. wysyłanych do kredytobiorcy i poręczycieli dwóch kolejnych przypomnień (pkt 1), naruszenia przez kredytobiorcę postanowień umownych (pkt 2), bądź wykorzystania kredytu niezgodnie z celem określonym w umowie (pkt3). Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni, licząc od dnia doręczenia wypowiedzenia (§23 ust. 4).

Jednocześnie w umowie zastrzeżono, że doręczenie wypowiedzenia będzie uznane za doręczone na ostatnio wskazane nazwisko i adres kredytobiorcy w razie jego zwrotu do PKO BP S.A. (§ 26)

Dowód:

- umowa preferencyjnego kredytu k. 19-23 i 110-120,
- oświadczenia o poddaniu się egzekucji k. 25-26 i 125,
- wzór umowy preferencyjnego kredytu stanowiący załącznik nr 2 do podprocedury Zawarcia umowy kredytu k. 91-94,
- referat kredytowy k. 143-146,
- wniosek powoda o udzielenie kredytu k. 147-150,

W związku z zaległościami w płatnościach poszczególnych rat strona pozwana pismem z dnia XX 2009 r. wypowiedziała powodowi umowę kredytu w części dotyczącej warunków spłaty kredytu. Jednocześnie wezwała do spłaty należności z tytułu wykorzystanego kredytu w terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma. Wymagalne na dzień XX 2009 r. należności wynosiły łączną kwotę XX zł. Strona pozwana jednocześnie zastrzegła, iż spłata należności w okresie wypowiedzenia spowoduje, że wypowiedzenie utraci moc.

Wypowiedzenie zostało przesłane na podany przez powoda w umowie adres tj. ul. XXX XXXX.

Dowody:

- pismo z dnia XX 2009 r. o wypowiedzeniu umowy k. 75 i 153,
- historia rachunku bankowego powoda k. 121-124,
- historia spłat kredytu k. 126,
- potwierdzenie odbioru k. 154v

Wyrokiem z dnia XXX 2009 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze rozwiązał małżeństwo powoda XX z XX.

Dowód:

- wyrok SO w Zielonej Górze z dnia XXX2009 r. k. 152

Wobec nieuregulowania należności strona pozwana w dniu XX 2010 r. wystawiła przeciwko dłużnikom XX i XX Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr XXX. Tytuł ten stwierdzał, że zadłużenie powoda z tytułu Umowy na dzień wystawienia BTE wynosi łącznie 173.301,32 zł, w tym 145.047,84 zł tytułem kapitału, 23.633,97 zł tytułem odsetek od należności głównej za okres od 1 kwietnia 2009 r. do 8 lipca 2010 r. oraz 4.619,51 zł tytułem kosztów. W Tytule tym wskazano również, że aktualna stopa procentowa wynosi 20% oraz że na jego podstawie egzekucja będzie prowadzona na rzecz PKO BP S.A.

Tytuł ten został zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego XXX z dnia XX 2010 r. przez w sprawie o sygn. akt I Co XX/XX.

Dowód:

- wniosek z dnia XX.XX.2010 r. o nadanie klauzuli wykonalności k. 27,
- postanowienie SR w XX z dnia XX2010 r. o nadaniu klauzuli wykonalności k. 28,
- Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr XXX z dnia XX.XX.2010 r. k. 29,

Następnie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w XX XX wszczął na wniosek strony pozwanej z dnia XX 2011 r. postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt Km XX/11

przeciwko powodowi XX oraz XX. W toku postępowania egzekucyjnego komornik zajął wynagrodzenie za pracę powoda do egzekwowanego świadczenia, nie więcej jednak niż 50% wynagrodzenia lub wierzytelności miesięcznie, przy czym kwota 1.386 zł miesięcznie jest wolna od potrąceń. Ponadto w toku postępowania komornik zlicytował nieruchomości powoda.

Na dzień XX 2017 r. komornik przekazała wierzycielowi tj. PKO BP S.A. łączną kwotę XX zł (w tym odsetki w kwocie XXX,81 zł). Zadłużenie powoda na dzień XXX 2017 r. w związku z ograniczeniem egzekucji do kwoty 230.530 zł wynosiło XXX,88 zł z tytułu należności głównej, XXX,51 zł z tytułu opłaty egzekucyjnej i XXX zł z tytułu wydatków gotówkowych. Komornik do dnia dzisiejszego dokonuje potrącenia z wynagrodzenia powoda.

Dowody:

- wniosek z dnia XX2011 r. o wszczęcie egzekucji k. 52-53,
- pismo komornika sądowego z dnia XX2011 r. o zajęciu wynagrodzenia za pracę k. 54,
- karta rozliczeniowa k. 55-57,
- informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej z dnia XX.2017 r. k. 187 akt Komornika Sądowego sygn. akt Km XX/11 – dołączonych do akt sprawy

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlegał uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 730§1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Sąd może udzielić zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania lub w jego toku (§2). Natomiast w myśl art. 730¹ k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia; interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Sposoby zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych unormowane zostały w art. 755 § 1 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może zawiesić egzekucję lub postępowanie wykonawcze (art. 755 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Jednocześnie jak wynika z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu. To ostatnie może zachodzić także w przypadku nieważności umowy kredytu i zobowiązania, które objęte zostały BTE.

Istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Oznacza to, że udzielenie zabezpieczenia tego rodzaju roszczenia wymaga od strony powodowej uprawdopodobnienia nieistnienia zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności lub wystąpienia zdarzeń, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie mogło być egzekwowane. Dłużnik może przy tym wnieść powództwo na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., niezależnie od tego,

czy skarżył postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, choćby można było w drodze zaskarżenia tego postanowienia podnieść te same zarzuty (tak np. wyrok SN z 26.07.2012r., II CSK 760/11).

Zdaniem Sądu, na obecnym etapie postępowania mając na uwadze twierdzenia powoda podniesione w pozwie i zgromadzony dotychczas materiał dowodowy, należy stwierdzić, że powód uprawdopodobnił zarówno roszczenie, jak i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia roszczenia o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia XX 2010 r. nr XXXX.

Przede wszystkim w pierwszej kolejności należy podnieść, że powód domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia XX 2010 r. nr XXX. W myśl obowiązującego w czasie wystawienia przedmiotowego tytułu wykonawczego art. 97 ust. 1 i 2 ustawy prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.(Dz.U.2015.128 t.j.), bankowy tytuł egzekucyjny mógł być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia.

Tym samym stwierdzić należy, że Bank wystawiając BTE, niejako sam wydawał tytuł egzekucyjny, zastępujący orzeczenie sądu, z pominięciem merytorycznego rozpoznania sprawy, w czasie którego klient mógłby podnieść merytoryczne zarzuty. W postępowaniu klauzulowym, Sąd bada BTE tylko pod względem formalnym, nie ma natomiast prawa wnikać w kwestie merytoryczne. W razie stwierdzenia formalnej poprawności BTE, sąd nadaje mu klauzulę wykonalności w ciągu trzech dni od złożenia przez bank stosownego wniosku. Kontrahent banku mógł zatem bronić się przed BTE tylko wytaczając powództwo przeciwegzekucyjne (art. 840 k.p.c.).

Stwierdzić przy tym należy, że kwestionowane przez powoda postanowienia umowne tj. §4 ust. 1 pkt 2 i 4, § 17, § 26 zawarte w umowie preferencyjnego kredytu mieszkaniowego z dnia XXX 2008 r., są tożsame lub zbliżone w swej treści do postanowień umownych, które zostały już uznane za niedozwolone i wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych, i chociaż ww. postanowienia były stosowane przez inne banki, to niemniej jednak powód uprawdopodobnił na potrzeby niniejszego postępowania zabezpieczającego, że także stosowane przez stronę pozwaną sporne postanowienia mogą mieć taki charakter.

Ponadto powód uprawdopodobnił, również to, że sporne postanowienia umowne jak m.in. § 4 ust. 1 pkt 10, § 12 ust. 3 pkt 1, §15 ust.1, § 26, miały charakter jednostronny, naruszający zasadę równorzędności stron umowy. W myśl bowiem przepisu art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Powyższy przepis określa przesłanki uznania zakwestionowanego postanowienia umownego za niedozwolone. W celu stwierdzenia, czy dane postanowienie umowne nie wiąże

konsumenta w oparciu o ww. przepis muszą być spełnione łącznie następujące przesłanki, jak związanie stron umową, stronami umowy są przedsiębiorca i konsument, a postanowienia umowne nie zostało indywidualnie uzgodnione, i nie określają one głównych świadczeń stron, chyba że zostało sformułowane w sposób jednoznaczny, a przy tym postanowienia te kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Mając na uwadze przedłożone do akt dokumenty, w szczególności w postaci preferencyjnego kredytu mieszkaniowego, zdaniem tutejszego Sądu spełnione zostały powyższe przesłanki określone w art. 385¹ § 1 k.c. Niewątpliwie obie strony łączyła umowa preferencyjnego kredytu mieszkaniowego, w ramach której strony były w relacji przedsiębiorca (pozwany) i konsument (powód). Powód uprawdopodobnił, też pozostałe przesłanki zawarte w przepisie art. 385¹ § 1 k.c., które wskazują na stosowanie przez stronę pozwaną jaką jest bank klauzul niedozwolonych.

Treść bowiem kwestionowanych przez powoda postanowień umownych wskazuje, że nie dotyczą one głównych świadczeń stron wynikających z zawarcia umowy, lecz niewątpliwie mogły wpływać na wysokość świadczenia głównego. Jednocześnie klauzule te nie nadawały powodowi żadnych uprawnień, a jedynie przewidywały tylko uprawnienie dla strony pozwanej jaką w niniejszej sprawie jest bank. Jednocześnie podnieść należy, że treść spornych klauzul, w sposób wystarczający uprawdopodobnia twierdzenia powoda, że zawarte w nich uprawnienia banku, nie były uzgadniane z powodem, a co za tym idzie miały charakter jednostronnych postanowień naruszających zasadę równorzędności stron umowy. Nadto mogły one rażąco naruszać jego interes, przez co należy rozumieć istotną i niczym nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków między stronami, powodującą niekorzystnym położeniem klienta.

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że kwestionowane przez powoda postanowienia umowne przyznające stronie pozwanej określone uprawnienia mogły stanowić przejaw postępowania sprzecznego z dobrymi obyczajami. W konsekwencji stwierdzić należy, że zgromadzony dotychczas materiał dowodowy pozwalał uznać za uprawdopodobnione, iż zakwestionowane przez powoda postanowienia umowne mogły mieć charakter niedozwolony, a tym samym, że nie istnieje obowiązek zapłaty na rzecz pozwanego kwoty, jaka wynika z treści bankowego tytułu egzekucyjnego, którego pozbawienia wykonalności domaga się w przedmiotowej sprawie.

Sąd nie ma też wątpliwości, że powód uprawdopodobnił również interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Jak bowiem wynika z przedłożonych dokumentów, wobec toczy się z wniosku strony pozwanej, jako wierzyciela postępowanie egzekucyjne, które w razie jego całkowitego zaspokojenia, uniemożliwi osiągnięcie celu niniejszego postępowania, którym jest wyłączenie możliwości egzekucji sądowej na podstawie zakwestionowanego tytułu wykonawczego.

Jednocześnie wskazany przez powoda sposób zabezpieczenia roszczenia zmierza do zapewnienia uprawnionemu należytej ochrony i nie będzie stanowił dla obowiązanego zbyt daleko idącego obciążenia, opóźniając jedynie chwilowo zaspokojenie dochodzone przez niego roszczenia.

Wobec powyższego, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.